

TALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 55/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Valtiovarainvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 3 päivänä helmikuuta 2015 lähettäessään hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta (HE 359/2014 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi valtiovarainvaliokuntaan samalla määrännyt, että talousvaliokunnan on annettava asiasta lausunto valtiovarainvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Leo Parkkonen, valtiovarainministeriö
- osastopäällikkö Juha Ojala ja metsäneuvos Marja Hilska-Aaltonen, maa- ja metsätalousministeriö
- hallitusneuvos Anja Liukko, työ- ja elinkeinoministeriö
- johtaja Pekka Ripatti, Energiavirasto
- vanhempi tutkija Lauri Sikanen, Luonnonvarakeskus

- hankintainsinööri Esa Koskiniemi, EPV Energia Oy
- hallituksen jäsen Timo Piilonen, Finnpulp Oy
- toimitusjohtaja Tuomo Kantola, Jyväskylän Energia Oy
- asiakkuusjohtaja Johanna Haverinen, Kera- van Energia Oy, edustaen Paikallisvoima ry:tä
- metsäjohtaja Juha Mäntylä, Metsä Group
- johtaja Juha Elo, Pöyry Management Consulting Oy
- yhteiskuntasuhdejohtaja Stefan Sundman, UPM-Kymmene Oyj
- johtaja Jari Kostama, Energiateollisuus ry
- varatoimitusjohtaja Simo Jaakkola, Koneyrittäjien liitto ry
- asiantuntija Anssi Kainulainen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- metsäjohtaja Tomi Salo, Metsäteollisuus ry
- toimialapäällikkö Tage Fredriksson, Bioenergia ry
- toimitusjohtaja Kai Merivuori, Suomen Sahat ry
- toimitusjohtaja Esa Härmälä.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Talousvaliokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä olettaen, että siihen tiiviisti kytkeytyvä

hallituksen esitys laiksi uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain muuttamisesta (HE 360/2014 vp) hyväksy-

tään talousvaliokunnan esittämässä muodossa (TaVM 32/2014 vp).

Talousvaliokunta pitää turpeen veron alentamista ehdotetulla tavalla energiapoliittisista syistä tarkoituksenmukaisena. Muutos vahvistaa merkittävästi kotimaisten polttoaineiden kilpailukykyä suhteessa kivihiileen.

Esitystä käsiteltäessä on kuitenkin otettava huomioon, että turpeen verotuksella on kiinteä kytkös metsähakkeella tuotetun sähkön tuotantotukeen. Esitetyn veronmuutoksen myötä metsähakkeen tuotantotukeen tulee huomattava korotus (1.1.2015 lukien tuki on ollut 15,90 euroa/MWh ja muutoksen myötä se tulee 1.1.2016 lukien olemaan 18 euroa/MWh), joka puolestaan edistää metsähakkeen käyttöä energiantuotantoon. Näin turvataan energia- ja ilmastopoliittisesti tarkoituksenmukainen polttoaineiden ajojärjestys, jossa metsähaketta on kannattavampaa käyttää yhdistetyssä sähkön- ja lämmön tuotannossa ennen turvetta.

Tukitason nousu parantaa energiateollisuuden puunmaksukykyä myös kuitu- ja tukkipuusta, jota metsäteollisuus tarvitsee jatkojalostukseen. Ottaen huomioon, että metsäteollisuuden suunnitteilla olevat investoinnit tulevat merkit-

tävästi lisäämään jatkojalostukseen tarvittavan raaka-aineen määrää (arviolta 10 miljoonaa m³/vuosi), saattaa puun kysynnän kasvu vaarantaa metsäteollisuuden raaka-aineensaannin kilpailukykyiseen hintaan puuraaka-aineen suuntautuesssa korkeamman valtiontuen myötä enenevässä määrin energiantuotantoon.

Edellä mainitun hallituksen esityksen (HE 360/2014 vp) tavoitteena on ohjata puuraaka-aineen käyttöä siten, että jalostuskelpoinen raaka-aine on kannattavampaa jatkojalostaa markkinaehtoisesti kuin käyttää valtiontuen turvin energiantuotantoon. Talousvaliokunta ei pidä mahdollisena laskea turpeen verotasoja ehdotetulla tavalla, ellei samalla turvata jalostukseen menevän puuraaka-aineen saanti markkinaehtoiseen hintaan edellä mainitussa talousvaliokunnan mietinnössä todetun mukaisesti (TaVM 32/2014 vp).

Lausunto

Lausuntonaan talousvaliokunta esittää,

että valtiovarainvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 27 päivänä helmikuuta 2015

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Mauri Pekkarinen /kesk
 vpj. Marjo Matikainen-Kallström /kok
 jäs. Lars Erik Gästgivers /r
 Teuvo Hakkarainen /ps
 Harri Jaskari /kok
 Antti Kaikkonen /kesk
 Johanna Karimäki /vihr
 Pia Kauma /kok
 Jukka Kärnä /sd

Päivi Lipponen /sd
 Jari Myllykoski /vas
 Martti Mölsä /ps
 Johanna Ojala-Niemelä /sd
 Arto Pirttilahti /kesk
 Kaj Turunen /ps
 vjäs. Jukka Kopra /kok
 Jouko Skinnari /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tuula Kulovesi.

ERIÄVÄ MIELIPIDE 1***Perustelut***

Talousvaliokunnan lausunnon tavoin perussuomalaiset kannattavat turpeen verotuksen alentamista. Turve on kotimainen energianlähde, joten sitä on syytä suosia suhteessa kivihiilen kaltaiseen tuontienergiaan. Turpeen verotuksen alentaminen onkin jo pitkään ollut perussuomalaisten energiapoliittisena tavoitteena, ja olemmekin tyytyväisiä, että hallitus on vihdoinkin kuulut perussuomalaista järjen ääntä.

Talousvaliokunnan lausunnossa turpeen verotuksen alentaminen sidotaan toisen hallituksen esityksen (HE 360/2014 vp) hyväksymiseen. Tässä esityksessä ehdotetaan metsähakkeella tuotetusta sähköstä maksettavaa muuttuvaa tuotantotukea alennettavaksi puoleen, kun metsähake on valmistettu järeän puun hakkuukohteelta

saadusta jalostukseen soveltuvasta kuitu- tai tukkipuusta. Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunnossa MmVL 52/2014 vp esitettyihin perusteluihin vedoten perussuomalaiset eivät voi tätä hallituksen esitystä hyväksyä. Näin ollen talousvaliokunnan lausunnosta poiketen perussuomalaisten mielestä turpeen verotusta voidaan laskea ilman, että samalla olisi leikattava metsähakkeella tuotetun sähkön tukea. Täten emme voi kannattaa talousvaliokunnan lausuntoa.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että valtiovarainvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 27 päivänä helmikuuta 2015

Kaj Turunen /ps
Teuvo Hakkarainen /ps
Martti Mölsä /ps

ERIÄVÄ MIELIPIDE 2

Perustelut

Hallituksen esityksessä turpeen verotusta alennetaan vuoden 2016 alusta lähtien siten, että turpeen verotasoksi tulee 1,9 euroa megawattitunnilta. Hallitus päätti viime kesän kehysriihessä olla korottamatta turpeen verotusta, jotta sen asema suhteessa kivihiileen paranee. Vuonna 2014 turpeen verotaso oli 4,90 euroa megawattitunnilta. Nyt esitetty turpeen veroalennus on iso muutos vuoden 2014 tasoon nähden. Näin suurta veroalennusta ei tule hyväksyä, sillä myös turpeen käytöllä on haitallisia ympäristövaikutuksia ja turpeen poltosta syntyy ilmastopäästöjä. Vihreä ryhmä katsoo, että ensisijaisesti tulee edistää uusiutuvan energian käyttöä, kuten metsähaketta.

Kivihiilen käyttöä pitää vähentää ja kotimaisen uusiutuvan energian käyttöä vastaavasti lisätä. Vihreät jakavat nämä tavoitteet. Toissa vuonna vihreä ryhmä esitti kymmenen kohdan pakeitin keinoista, joilla voidaan vähentää kivihiilen kulutusta ja suosia kotimaisia uusiutuvia polttoaineita. Esitimme verotuksen hienosäätämistä niin, että sähkön ja lämmön yhteistuotannossa kotimainen energia pärjäisi paremmin kisassa tuontikivihiilen kanssa. Esitimme metsähakkeen tukeen korjausta, joka auttaisi ennen kaikkea nykyisen kaltaisissa oloissa, jolloin päästöoikeuden hinta on alamaissa, ja parantaisi metsähakkeen asemaa suhteessa fossiilisiin poltto-

aineisiin. Esitimme myös sitä, että Suomi toimisi aktiivisesti EU:ssa EU:n päästökaupan korjaamiseksi, jotta sitä kautta saataisiin vauhditettua uusiutuvan energian käytön lisäämistä ja jarrutettua vastaavasti tuontipolttoaineiden käyttöä. Pulmallista hallituksen esityksessä on se, että tukitoimia kohdennetaan juuri turpeeseen, vaikka järkevintä olisi keskittyä edistämään nimenomaan kotimaisen uusiutuvan energian käytön lisäämistä ja sitä kautta auttaa vähentämään tuontipolttoaineiden käyttöä.

Kannatamme metsähakkeen tuen lisäystä ja esitämme metsähakkeen tuotantotuen välitöntä uudelleen notifiointia EU:ssa. Pidämme valitettavana, että metsähakkeen tuotantotuki aikoinaan ylipäättään sidottiin turpeen verotukseen. Vaadimme metsähakkeen tuotantotuen uudelleen notifiointia ja sitä, että EU tarkistaa sääntöjensä järjettömyyden asian suhteen. Tilanteessa, jossa ulkomainen fossiilinen polttoaine, kivihiili, ottaa markkinaosuuksia kotimaiselta uusiutuvasta energialta, pitää voida tukea kotimaista uusiutuvaa polttoainetta, metsähaketta.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitän,

että valtiovarainvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 27 päivänä helmikuuta 2015

Johanna Karimäki /vihr